

**Wyniki
porejestrowych
doświadczeń
odmianowych**

**Bobik
2025**

**DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ POREJESTROWEGO DOŚWIADCZALNICTWA
ODMIANOWEGO**

przewodniczący: dr inż. Marcin Włodarczyk

z-ca: dr inż. Bernadetta Kucharska

z-ca: prof. dr hab. Kamila Nowosad

z-ca: dr inż. Piotr Zarzycki

sekretarz: Aneta Hawryluk

Stacja Koordynująca PDO na Dolnym Śląsku
COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Zybiszowie
55-080 Zybiszów

Dyrektor: **dr inż. Marcin Włodarczyk**

e-mail sdoo@zybiszow.coboru.gov.pl

www.zybiszow.coboru.gov.pl

tel. 71 334 20 10

fax 71 334 20 17

Opracował:

mgr inż. Jacek Tracz

Rozpowszechnianie danych zawartych w
publikacji wyłącznie z podaniem COBORU
jako źródła informacji

Wydawca: COBORU SDOO Zybiszów

1. WSTĘP

W syntezie wykorzystano wyniki 9 doświadczeń z odmianami bobiku, przeprowadzonych na Dolnym Śląsku w latach 2023–2025.

W dalszej części publikacji podano charakterystyki tych odmian.

Doświadczenia prowadzono w trzech powtórzeniach bez zróżnicowanych poziomów agrotechnicznych.

2. ANALIZA WYNIKÓW DOŚWIADCZEŃ

Wiosną 2025 roku założono trzy doświadczenia z czternastoma odmianami bobiku. Plony w roku 2025 były niższe niż w roku 2024 średnio o 4,8 dt/ha oraz o 6,8 dt/ha niższe niż w ostatnim trzyleciu. Najwyższe plony osiągnięto w Tarnowie (34,6 dt/ha), z kolei najniższe w Jeleniej Górze (24,0 dt/ha).

Najwyższy plon w sezonie 2025 uzyskała odmiana Genius i było to 109% wzorca. Warto podkreślić, iż w ostatnim trzyleciu jedno z najwyższych plonów uzyskały odmiany zalecane do uprawy na terenie woj. dolnośląskiego – Apollo, Mystic oraz Trumpet. Z Odmian badanych pierwszy rok tylko odmiana Callas plonowała wyżej od wzorca.

W badanym sezonie wyleganie roślin przed zbiorem było niewielkie. Rośliny były najbardziej narażone na askochytozę której nasilenie oceniono średnio na 5,6 w skali 9°.

3. CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BADANYCH W ROKU 2025

ALBUS

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotaninowa przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem małe. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia dość długi. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Bardziej niż inne odmiany narażona na uszkodzenia przez strąkowce. Plony nasion i białka ogólnego zbliżone do średnich. Masa 1000 nasion duża, zawartość białka w nasionach średnia. Nasiona zawierają śladowe ilości tanin. Wymagania glebowe typowe dla bobiku; optymalna obsada roślin około 50szt./m².

AMINA

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia średni, termin dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia krótszy od średniego. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na czekoladową plamistość i askochytozę bobiku – średnia, na rdzę bobiku – duża. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, włókna surowego dość mała. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

APOLLO

Odmiana syntetyczna niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

CAPRI

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży i białka bardzo duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i rdzę bobiku) średnia, na askochytozę bobiku średnia do dość małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, zawartość włókna surowego średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

CARTOON

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średnio wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

FERNANDO

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotaninowa, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia dość długi. Wysokość roślin średnia. Wyleganie w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem dość małe. Podatność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, zgorzelową plamistość i

rdzę) średnia do małej. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, zawartość włókna surowego dość mała, znikoma zawartość tanin, Zabarwienie okrywy nasiennej jasne. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

GENIUS

Odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia krótszy od średniego. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem średnia. Odporność na czekoladową plamistość i askochytozę – średnia, na rdzę bobiku – dość mała. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, włókna surowego średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

MYSTIC

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średnio wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość mała, przed zbiorem średnia. Odporność na czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia, na askochytozę bobiku – mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

GRANIT

Odmiana samokończąca, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych, które cechuje względnie duża zawartość tanin. Plon nasion dość duży, białka – średni. Okres kwitnienia średni. Rośliny średnie do niskich, wykazują dużą odporność na faliwość łodyg. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia – bardzo małe, przed zbiorem małe do bardzo małego. Podatność na choroby grzybowe średnia do dużej. Równomierność dojrzewania dobra do bardzo dobrej, udział roślin zielonych przed zbiorem względnie średni. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion duża, zawartość białka w nasionach mała. Z uwagi na wczesne dojrzewanie preferowana do uprawy w rejonach, w których bobik dojrzewa późno. Wymaga gleb żyznych, dobrze utrzymujących wodę oraz zwiększonej ilości wysiewu – optymalna obsada roślin około 60-65 szt./m².

ODMIANY WPISANE DO KRAJOWEGO REJESTRU W 2025 ROKU

CALLAS

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, włókna surowego dość mała. Termin kwitnienia i dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia średnia, przed zbiorem dość mała. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

KETU

Odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia i dojrzewania średni, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

ONYKS

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i plon białka duży. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, włókna surowego średnia. Termin kwitnienia średni, termin dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na askochytozę, czekoladową plamistość i rdzę bobiku – średnia. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

4. WYNIKI DOŚWIADCZEŃ

Tabela 1. Bobik– wykaz badanych odmian

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR	Kod kraju	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmian zagranicznych pełnomocnika w Polsce
niesamokończące niskotaminowe i wysokotaminowe				
1	Albus	2002	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
2	Amina	2025	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
3	Apollo	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
4	Callas	2025	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
5	Capri	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
6	Cartoon	2023	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
7	Fernando	2016	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
8	Genius	2024	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
9	Ketu	2025	DE	NPZ Polska sp. z o.o., Grabonóg 76A, 63-820 Piaski
10	Mystic	2023	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
11	Onyks	2025	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
12	Futura	CCA	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
13	Trumpet	CCA	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
samokończące				
14	Granit	2006	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce

Tabela 2. Bobik. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Miejscowość	Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	zbożowy górski	żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	pszenno-żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna	IVb	IVa	IIIa
pH gleby w KCl	6,3	6,2	6,4
Przedplon	Pszenica ozima	Pszenica ozima	Jęczmień jary
Data siewu	04.04.2025	21.03.2025	22.03.2025
Obsada nasion na 1m ²	50	50	50
Data zbioru	28.08.2025	02.08.2025	13.08.2025
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	29	21	14
P ₂ O ₅ (kg/ha)	48	70	45
K ₂ O (kg/ha)	72	105	68
Nawożenie dolistne	ASX Complex MN Forte 2x1 kg/ha		
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna	Nitragina 600g/ha	Nitragina 300g/ha	Nitragina 600g/ha
Herbicyd	Stomp Aqua 455 CS 3,5 l/ha Corum 502,4 SL 1,25 l/ha	Wing P 462,5 EC 3 l/ha Bandur 600SC 1 l/ha Keppler 502,4SL 1,25 l/ha	Wing 462,5EC 4 l/ha Corum 602,4 SL 1,25 l/ha
Insektycyd	Mospilan 20 SP 2x0,2 kg/ha	Lanmos 20SP 0,2 kg/ha Cyberkill MAX 500EC 2x0,05 l/ha Kobe 20SP 0,2 kg/ha	Cyberkill Max 500 EC 2x0,05 l/ha Mospilan 20 SP 2x0,2 kg/ha

Tabela 3. Bobik. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Lp.	Cecha		Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
1	Początek kwitnienia	data	06.06.2025	24.05.2025	27.05.2025
2	Dojrzałość techniczna	data	16.08.2025	20.07.2025	26.07.2025
3	Wysokość roślin	cm	123,6	98,4	118,3
4	Wyleganie roślin w fazie początku kwitnienia	skala 9°	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem	skala 9°	9,0	9,0	8,7
6	Porażenie przez choroby:	skala 9°			
	Czekoladowa plamistość		8,0	7,8	7,6
	Askochytoza		5,9	4,2	6,7
	Rdza bobiku		6,0	9,0	9,0
7	Masa 1000 ziaren	g	505,1	406,5	525,4
8	Wilgotność ziarna podczas zbioru	%	15,5	15,9	12,6
9	Plon ziarna	dt/ha	24,0	34,6	49,0

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Tabela 4. Bobik. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
	Wzorzec [dt/ha]	24,0	34,6	49,0
1	Albus	65	94	100
2	Amina	107	100	96
3	Apollo LOZ	112	103	108
4	Callas	90	108	102
5	Capri	104	108	102
6	Cartoon	103	110	108
7	Fernando	97	79	91
8	Genius	120	100	110
9	Ketu	87	100	103
10	Mystic LOZ	100	108	96
11	Onyks	102	94	92
12	Futura	89	101	92
13	Trumpet LOZ	109	95	108
14	Granit	116	98	93

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 5. Bobik. Plon względny ziarna. Lata zbioru: 2023–2025

Lp.	Odmiana	2023	2024	2025	2023-2025
Wzorzec [dt/ha]		<u>51,6</u>	<u>40,7</u>	<u>35,9</u>	<u>42,7</u>
1	Albus	91	79	90	87
2	Amina	-	96	100	98
3	Apollo LOZ	107	99	107	104
4	Callas	-	-	101	-
5	Capri	101	100	104	102
6	Cartoon	105	100	108	104
7	Fernando	96	98	89	94
8	Genius	-	117	109	113
9	Ketu	-	-	99	-
10	Mystic LOZ	107	108	101	105
11	Onyks	-	-	95	-
12	Futura	-	112	94	103
13	Trumpet LOZ	110	107	104	107
14	Granit	-	88	100	94
Liczba doświadczeń		3	3	3	9

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 6. Bobik. Ważniejsze cechy rolnicze odmian. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin (cm)	Wyleganie (skala 9°)		Masa 1000 ziaren (g)	Długość okresu wegetacji (liczba dni)
			W fazie kwitnienia	Przed zbiorem		
Wzorzec		<u>113,4</u>	<u>9,0</u>	<u>8,7</u>	<u>479,0</u>	<u>127,2</u>
1	Albus	113,8		9,0	470,2	127,7
2	Amina	115,8		8,3	492,1	127,0
3	Apollo LOZ	112,6		8,7	482,8	126,3
4	Callas	114,3		8,3	470,6	126,7
5	Capri	114,7		8,7	486,9	126,7
6	Cartoon	115,3		8,7	504,6	126,3
7	Fernando	113,9		8,3	452,8	128,7
8	Genius	116,2		9,0	527,4	128,3
9	Ketu	115,5		8,3	462,0	126,7
10	Mystic LOZ	115,7		9,0	478,5	127,0
11	Onyks	113,8		8,7	523,5	126,7
12	Futura	116,2		8,3	467,9	126,3
13	Trumpet LOZ	108,7		9,0	436,6	127,7
14	Granit	101,5		9,0	450,2	128,0

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki wylegania pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Tabela 7. Bobik. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Rok zbioru: 2025

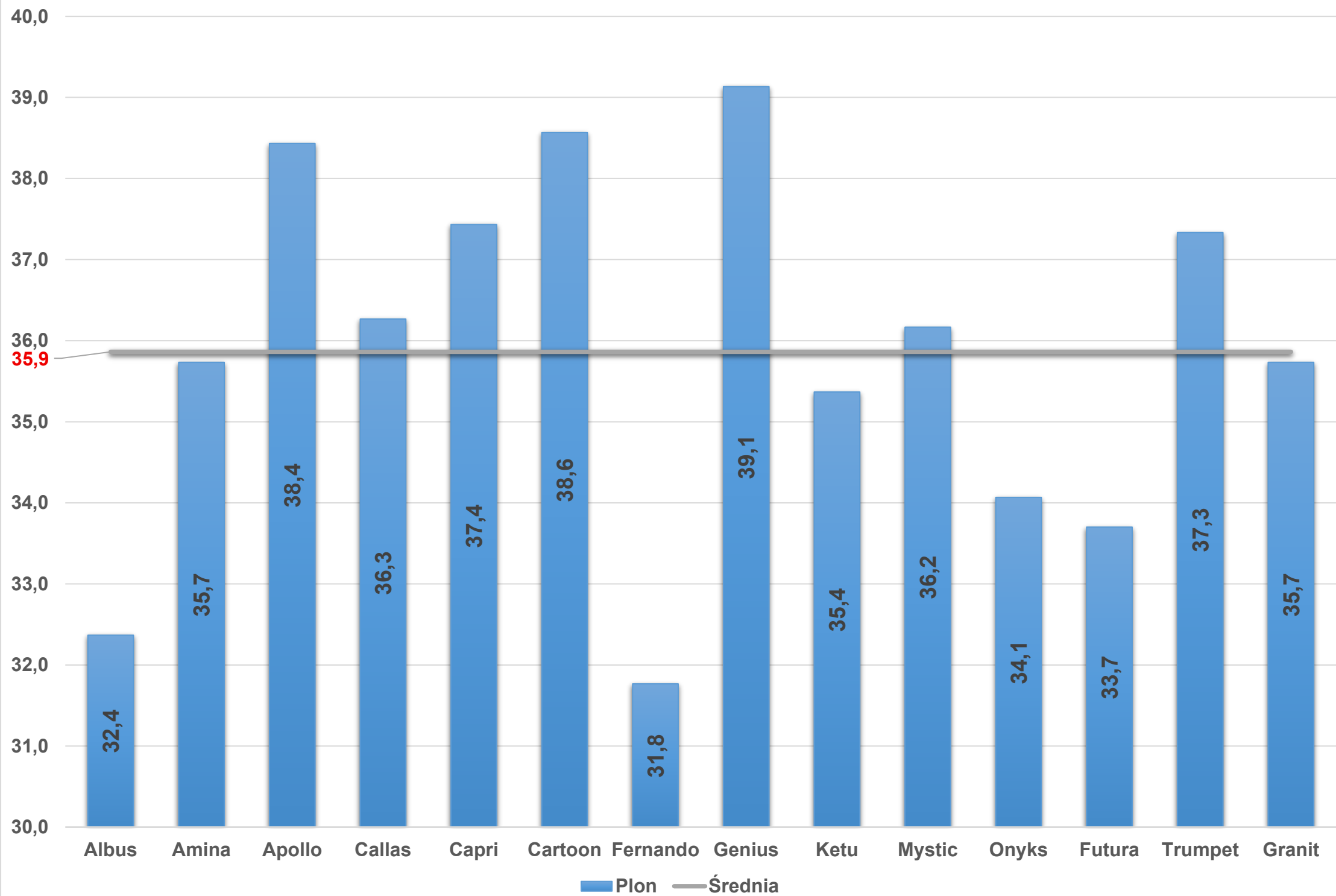
Lp.	Odmiana	Czekoladowa plamistość	Askochytoza	Rdza bobiku
	Wzorzec	<u>7,8</u>	<u>5,6</u>	<u>6,0</u>
1	Albus	7,9	5,9	6,0
2	Amina	7,7	5,2	6,3
3	Apollo LOZ	7,7	5,5	6,3
4	Callas	8,1	5,4	6,0
5	Capri	7,7	5,6	6,3
6	Cartoon	7,9	5,6	6,3
7	Fernando	7,8	6,1	6,0
8	Genius	7,7	5,9	5,0
9	Ketu	7,7	5,8	6,0
10	Mystic LOZ	8,0	5,7	6,7
11	Onyks	7,7	5,3	5,7
12	Futura	7,9	5,0	6,0
13	Trumpet LOZ	8,3	5,7	5,7
14	Granit	7,1	5,7	6,0

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

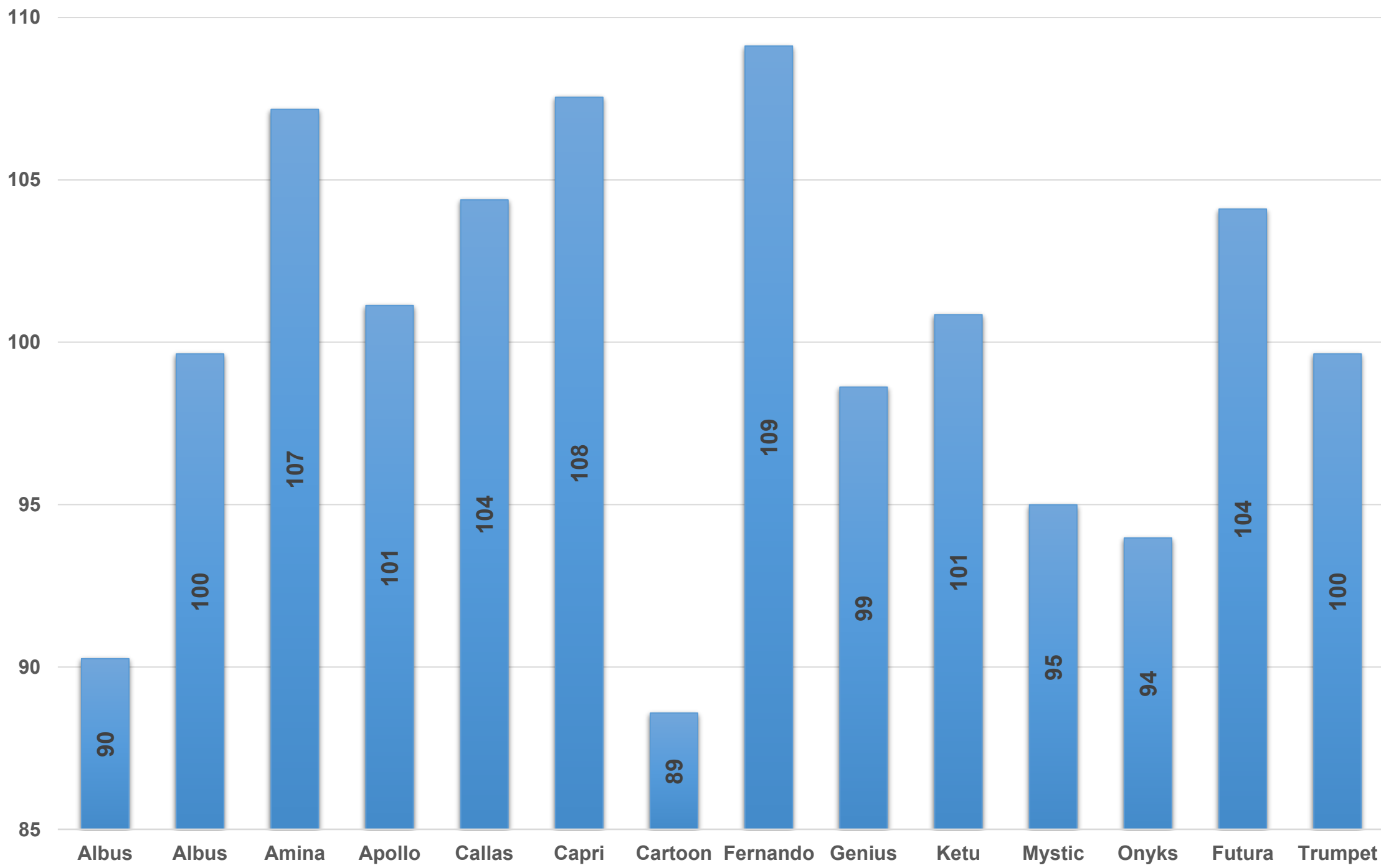
LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki porażenia przez choroby pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Bobik. Plon przy wilgotności 15% (dt/ha). Rok zbioru 2025.

Bobik. Plon względny (% wzorca). Rok zbioru 2025.

Lokalizacja punktów doświadczalnych prowadzących doświadczenia PDO w województwie dolnośląskim w roku 2025

